

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207907
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122207907.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD. a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. A., nar. XX.X.XXXX, bytom B. C. XXX, XXX XX B. C., o zaplatenie 1.355,21 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 24Csp/126/2022-48 zo dňa 23.1.2023 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu žalobcu zamietol. Rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca, D. E. E. F. G., so sídlom D. H. X, XXX XX E., F. I., konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom D. E. E. F. G., E. J. D., K. X, XXX XX D., L.: XX XXX XXX, domáhal zaplatenia sumy 1.355,21 eur s prísl. z dôvodu, že žalovanému poskytol finančné prostriedky vo výške 1.244,28 eur, ktorý dlh riadne nesplácal.

Prvoinštančný súd zistil, že medzi žalobcom, spoločnosťou D. E. E. F. G., pobočka zahraničnej banky, K. X, XXX XX D. a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 11.3.2018 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 5.000 eur. Úver bol účelový, určený na kúpu mobilného telefónu. Strany si dohodli výšku mesačnej splátky minimálne 3 % z aktuálnej výšky úverového rámca, výšku úrokovej sadzby 24 %, RPMN 26,83. Strany si ďalej dohodli komplexný balík poistenia, poplatok za poistenie vo výške 5,29 %. V zmysle čl. 6.1 zmluvy poistenie schopnosti splácať úver sa riadi ustanoveniami poistnej zmluvy, ktorú uzavreli E. B. G., M., E. X/X, D., IČO: XX XXX XXX ako poisťovňa a žalobca ako poisťník.

Žalovaný vyčerpal z poskytnutého úverového rámca finančné prostriedky vo výške 1.273,98 eur a uhradil len 446,88 eur. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného právny predchodca žalobcu, teda spoločnosť D. E., vyhlásil dňa 16.1.2020 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu.

Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa zákona č. 129/2010 Z.z., a to podľa § 2 písm. a/, b/, d/, ďalej podľa § 788 ods. 1, § 790, § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že došlo k uzatvoreniu úverovej zmluvy, nebolo sporné ani to, že žalovaný nesplácal svoj dlh riadne a včas. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalovaný si so žalobcom dohodol poistenie úveru pre prípad straty schopnosti splácať poskytnutý úver, tzv. komplexný súbor a náklady za toto poistenie aj platil spolu so splátkami úveru do 18.10.2019, kedy stratil schopnosť splácať poskytnutý úver, čím nastala poistná udalosť. Žalobca ako poisťník poistnú udalosť v poisťovni nenahlásil a nepodal jej o tom potrebné vysvetlenia a nepredložil doklady. Žalovaný nebol v zmluvnom vzťahu s poisťovňou, preto nebol povinný hlásiť poistnú udalosť, navyše, zo žiadneho listinného dôkazu nevyplýva povinnosť žalovaného voči žalobcovi hlásiť poistnú udalosť. Preto prvoinštančný súd vyhodnotil konanie právneho

predchodcu žalobcu za výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, ktorý bez právneho dôvodu zasahuje do práv a oprávnených záujmov iných a je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto, keďže žalovaný prestal splácať úver, túto schopnosť stratil. Nastala poisťná udalosť, ktorú žalobca nenahlásil, žalobu zamietol v dôsledku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Rozhodol v závislosti od úspechu v spore.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, spoločnosť D. E., E. F. G., so sídlom K. X, D.. Žalobca mal za to, že súd prvej inštancie podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil, že žalovaný za neuhradený dlh nezodpovedá. Žalobca odo dňa uzatvorenia úverovej zmluvy, t.j. od 11.3.2018 do dňa podania odvolania neviduje zo strany žalovaného nahlásenie akejkoľvek z možných poisťných udalostí vyplývajúci z komplexného súboru poistenia. Nie je prakticky možné, aby mal žalobca vedomosť o tak subjektívnych udalostiach zo strany žalovaného, aby mohol splniť povinnosť za žalovaného a nahlásiť poisťnú udalosť. Žalovaný podľa prvoinštančného súdu sa k žalobe nevyjadril, a preto žalobcovi nie je jasné, ako súd nadobudol nevyvrátiteľnú domnienku, že vôbec došlo k poisťnej udalosti a že sú splnené všetky podmienky pre vyplatenie poisťného plnenia. Medzi stranami sporu bola uzatvorená úverová zmluva, úverový rámec bol poskytnutý žalovanému v rozsahu 5.000 eur, z ktorého žalovaný čerpal 1.244,28 eura. Túto sumu žalovaný nepoprel a je nesporná. Nespornou je aj skutočnosť, že žalovaný svoj úver riadne nesplácal. Spornou skutočnosťou je však tvrdenie prvoinštančného súdu, že nastala poisťná udalosť, ktorá bola v príčinnej súvislosti s nesplácaním úveru zo strany žalovaného. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, preto z jeho stanoviska tieto okolnosti nevyplývajú. Súd nemohol z predložených listinných dôkazov dospieť k záveru, že došlo k poisťnej udalosti. Okolnosti a podmienky vzniku poisťnej udalosti prvoinštančný súd neskúmal a závery súdu sú hypotetické. Preto aj okolnosti nahlásenia poisťnej udalosti sú hypotetické. Preto právny predchodca žalobcu žiadal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

4. V priebehu odvolacieho konania oznámilo občianske J. N. O. E. G., G. G. P. Q. X, D., že mieni ako osobitný subjekt vstúpiť do konania na strane žalovaného ako spotrebiteľa.

5. V priebehu konania žalovaný sa k vstupu tohto subjektu nevyjadril.

6. Súdu dňa 27.7.2023 oznámila spoločnosť D. E., E. F. G., že postúpila pohľadávku na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava. Predložila zmluvu o postúpení pohľadávok a nesplácaných úveroch.

Spoločnosť EOS KSI Slovensko súhlasila so vstupom do konania.

7. Odvolací Krajský súd v Prešove uznesením č.k. XXXXXXXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 5.9.2023 vyhovel návrhu žalobcu a namiesto spoločnosti D. E. E. F. G., pripustil do konania vstup spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava. Do konania nepribral na strane žalovaného občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov z dôvodu, že žalovaný do rozhodnutia odvolacieho súdu nedal súhlas na takýto vstup, k výzve súdu sa nevyjadril.

8. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je predčasné.

9. Žalobca v odvolaní namietal odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam alebo že, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Spôsoby vytvárania skutkového základu rozhodnutia sú stanovené zákonom. Súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Táto nesprávnosť môže byť spôsobená buď chybným vyhodnotením návrhov na vykonanie dôkazov, nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov, nesprávnosťou postupu, alebo záverov pri ostatných spôsoboch vytvárania

skutkového základu, alebo že je tu predpoklad dotvorenia skutkového stavu ďalšími prípustnými prostriedkami procesnej obrany či prostriedkami procesného útoku. Pokiaľ nie je dostatočne zistený skutkový stav, nie je možné vec ani správne právne posúdiť.

Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, ak na zistený skutkový stav súd 1. neaplikoval príslušnú právnu normu, 2. aplikoval nesprávnu právnu normu, 3. obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo 4. správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

10. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že prvoinštančný súd žalobu zamietol z dôvodu, že napriek tomu, že žalovaný si s právnym predchodcom žalobcu dohodli poistenie úveru pre prípad straty schopnosti splácať úver a poisťná udalosť nastala, právny predchodca žalobcu si túto poisťnú udalosť neuplatnil v poisťovni, ktorá by uhradila právnemu predchodcovi žalobcu finančné prostriedky, za ktoré zodpovedá žalovaný, ktoré nemôže uhrádzať v dôsledku vzniku poisťnej udalosti.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že okolnosti uzatvorenia poisťnej zmluvy neboli súčasťou skutkových tvrdení žaloby, to, že došlo k uzatvoreniu poisťnej zmluvy, vyplýva len z bodu 6 zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty. Ako to vyplýva z bodu 6.1, bola uzatvorená rámcová poisťná zmluva pre poistenie schopnosti splácať daný konkrétny revolvingový úver medzi D. E., E. F. G. M. E. B. G., M., E. X/X, D.. Z obsahu tohto ustanovenia zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že žalovaný si dohodol komplexný balík poistenia, alebo balík poistenia Senior, bez bližších okolností, ktoré predstavujú poisťnú zmluvu, resp. dojednania zabezpečujúce plnenie žalovaného poskytnutý revolvingový úver.

Prvoinštančný súd je, pokiaľ takéto okolnosti zistí a sú dôležité pre rozhodnutie, oprávnený podľa § 150 ods. 2 CSP, vyzvať žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu v čase rozhodovania prvoinštančného súdu, na ďalšie skutkové tvrdenia, ktoré by ozrejmili podstatné a rozhodujúce skutkové okolnosti v súvislosti s uzatvorenou poisťnou zmluvou, čo vyplýva z ust. § 150 ods. 2 CSP.

Aktivita prvoinštančného súdu pri dokazovaní v spotrebiteľských veciach sa predpokladá aj z ust. § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

Niž nebránilo prvoinštančnému súdu, aby okolnosti dôležité pre posúdenie vzniku poisťnej udalosti, pokiaľ na takýchto záveroch mienil rozhodnúť v prejednávanej veci, aby dožadoval sa doplnenia skutkových okolností od právneho predchodcu žalobcu, resp. sám si niektoré listiny vyžiadal a vykonal nimi dôkazy.

To, že prvoinštančný súd nemal dostatočné dôkazy svedčiace o obsahu poisťnej zmluvy a o tom, či vôbec nastala poisťná udalosť a kto je povinný túto poisťnú udalosť akým spôsobom si uplatniť, či momentom vzniku poisťnej udalosti zaniká zodpovednosť žalovaného za vzniknutý dlh, sú okolnosti, ktoré ostali nezodpovedané, a preto závery prvoinštančného súdu javia sa byť ako predčasné. Nielen že prvoinštančný súd nedostatočne zistil skutkový stav, ale potom ani právne posúdenie veci, vzhľadom na nedostatočne zistený skutkový stav neobstojí.

11. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové konanie.

12. V ďalšom konaní bude úlohou prvoinštančného súdu sa vecou zaoberať a vyhodnotiť v prvom rade, či postúpenie pohľadávky zo zmluvy o revolvingovom úvere medzi spoločnosťou D. E., E. F. G. D. so sídlom v Paríži a spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, bolo riadne. Tým, že prvoinštančný súd bude skúmať postúpenie tejto pohľadávky, bude sa zaoberať aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu v spore a bude vyhodnocovať postavenie spoločnosti EOS KSI Slovensko cez ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách a ďalej vyhodnotí, či postupovaná pohľadávka bola splatná, pretože proces postupovania pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá okrem podmienok uvedených v tomto zákonom ustanovení, aj splnenie podmienok vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka, a to konkrétne z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a následne až z ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Na to, aby bol žalobca EOS KSI Slovensko v spore úspešný, musí preukázať, že je aktívne vecne legitímovaný v tomto vzťahu a že nároky, ktoré si z tohto hmotnoprávneho vzťahu voči žalovanému uplatňuje, mu patria. Skúmanie aktívnej vecnej legitímácie (akékoľvek vecnej legitímácie) je úlohou súdu a súd na tieto okolnosti prihliada ex offa. Len splatná pohľadávka môže byť predmetom postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že právny predchodca žalobcu len zosplatnil pohľadávku podľa § 565 Občianskeho zákonníka (čl. 16 súdneho spisu) a že zosplatnenie tejto pohľadávky došlo

do dispozičnej sféry žalovaného. Chýba však preukázanie okolností pred zosplatnením pohľadávky vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a doručenie takejto listiny do dispozičnej sféry žalovaného. Až vtedy môže byť zosplatnená platne pohľadávka a až takáto pohľadávka môže po splnení ďalších predpokladov uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách byť predmetom postúpenia.

Keďže prvoinštančný súd týmto okolnostiam nevenoval pozornosť, bude povinnosťou súdu sa zaoberať aj naznačenými okolnosťami a následne okolnosťami postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Pokiaľ prvoinštančný súd bude mať vyriešenú aktívnu vecnú legitimitáciu v prospech žalobcu, až v takom prípade bude môcť pristúpiť k skúmaniu okolností uzavretia poisťnej zmluvy a či vôbec nastala poisťná udalosť, a či je možné žiadať o plnenie z poisťnej zmluvy. Prvoinštančný súd, aj bez ohľadu na existenciu poisťnej zmluvy, vzhľadom na zodpovednosť žalovaného rozhodne o uplatnenom nároku.

13. Prvoinštančný súd podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne o náhrade trov celého konania v novom rozhodnutí o veci. Je potrebné uviesť, že prvoinštančný súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania úspešnej strany sporu, ktorej bude venovať samostatný výrok. To, že niektorá zo sporových strán v konaní nebola úspešnou, bude súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, nie výroku o trovách konania.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).